

Mattias Söderberg: Rige lande må ikke glemme de katastroferamte ulande

Altinget

Af Mattias Söderberg

22. april 2020

KOMMENTAR: Ulande har behov for klimatilpasning, katastrofehjælp og virushåndtering. Regeringer verden over skal omsætte flotte løfter om klima og corona til handling, skriver Mattias Söderberg.

Cyklonen Harold har ramt små ønationer som Vanuato. Når naturens kræfter slår samfundet i stykker, er det svært ved at håndtere pandemier som corona, skriver Mattias Söderberg.

Vi kan godt håndtere coronapandemien. Men det kræver, at vi alle arbejder sammen. Vi skal alle gøre, hvad vi kan, for at smitten ikke bliver spredt hurtigere, end at vores sundhedssystem kan hjælpe dem, der er syge.

Men hvad gør vi så der, hvor det ikke er muligt at holde afstand til andre, og når håndtering af coronapandemien skubbes væk af mere akutte problemer?

Det er desværre netop dét, som mange ulande oplever lige nu. Fiji, Vanuato, Tonga, Salomonøerne og andre små ønationer i Stillehavet, som i begyndelsen af april blev ramt af cyklonen Harold.

Tusindtals af mennesker flygtede til evakueringscentre, og fokus blev flyttet fra virushåndtering til katastroferespons. Dødstallet stiger stadigvæk, og der arbejdes på at få overblik over de materielle skader.

Huse og lokalsamfund er smadrede, og der bliver brug for rigtig mange penge til at hjælpe mennesker, der har mistet alt og derfor mangler de mest basale fornødenheder.

Om det seneste uvejr skyldes klimaforandringer, er svært at sige med sikkerhed, men det er hævet over enhver tvivl, at den globale opvarmning vil skabe voldsommere cykloner og orkaner.

De rige landes budgetter bliver presset hårdt i disse dage, og det bliver ikke nemmere at finde penge til ulande

Mattias Söderberg

Drivhusgasserne, som skaber den globale opvarmning, bliver i atmosfæren i lang tid. De klimaforandringer, som vi ser i dag, skyldes udslip for mange år siden. Vi kan

derfor regne med, at klimarelaterede katastrofer bliver både hyppigere og mere dramatiske.

De små ønationer i Stillehavet er meget udsatte, men rundt om i verden findes der lande, som står med voksende udfordringer, hvor klimaforandringer er en bidragende årsag.

Somalia og Mali er to lande, hvor klimaforandringer bidrager til konflikter, og hvor mennesker hvert år dør på grund af vold og væbnede sammenstød mellem forskellige grupper.

Lige nu er der meget få rapporterede tilfælde af corona, men menneskerne i Mali og Somalia er ikke immune. Spørgsmålet er derfor, om landene kan håndtere en galoperende pandemi.

Hvis ikke der investeres i klimatilpasning, som kan mindske risikoen for konflikter over adgangen til vand, mad og frugtbare jorde.

Klimaforandringerne bliver ikke sat på pause på grund af coronavirusen. Forandringerne fortsætter, og det betyder, at samfund over hele verden bliver endnu mere sårbare.

Det er svært at håndtere en pandemi, når samfundet bliver slået i stykker af naturens kræfter. Det er desværre en virkelighed, der hersker i mange ulande. Hvis der ikke kommer hjælp fra andre lande, vil det tage lang tid at genopbygge huse og genetablere den lokale udvikling.

I Danmark sagde statsminister Mette Frederiksen (S) i en tale om coronainsatsen: "Vi beder de svageste om at være de stærkeste".

Men skal det også gælde globalt? Vi ved, at klimaforandringerne rammer skævt, og det er de lande med de mindste udledninger, der rammes hårdest.

Er det retfærdigt, når det er de rigeste lande, der i høj grad har påført dem en ekstra byrde grundet klimaforandringerne?

De rige lande har tidligere lovet at de vil give ulandene klimahjælp, og inden påske lovede EU, at der også skal skrues op for coronastøtten. Det er gode løfter, som giver håb.

Men samtidig ved vi desværre, at der kun er få lande, som lever op til tidligere løfter om at give ulandene udviklingsbistand, og vi ved også, at de rige lande er langt fra at levere den klimastøtte, som de har talt om.

Etiopiens premierminister, Abiy Ahmed, sagde forleden, at coronapandemien kun kan bekæmpes, hvis vi arbejder sammen og bliver ved med at tænke globalt. Og det er en god pointe.

Selvom vi er gode til at holde afstand og undgå smitte i Danmark, kan nye udbrud i andre lande bringe sygdommen tilbage. Det er derfor vigtigt, at vi samarbejder globalt, og det er vigtigt, både når vi taler om corona, og når vi taler om klima.

De rige landes budgetter bliver presset hårdt i disse dage, og det bliver ikke nemmere at finde penge til ulande. Jeg håber dog, at ansvarlige regeringer verden over løfter blikket og ser behovet for at omsætte de flotte løfter – om både klima og corona – til handling.

Det er vigtigt, at vi ikke glemmer ulandenes behov for både klimatilpasning, katastrofehjælp og virushåndtering. Hvis vi skal standse pandemien, skal vi tænke globalt.

Mattias Söderberg (født 1974) arbejder som klimarådgiver i Folkekirkens Nødhjælp og er formand for klimaarbejdet i ACT Alliance, Folkekirkens Nødhjælps globale alliance med medlemmer i 140 lande. Kommentaren er alene udtryk for skribentens egen holdning.